

Art Islàmic

Codi: 106395

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Història de l'Art	OT	3
Història de l'Art	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Eduardo Carrero Santamaria

Correu electrònic: eduardo.carrero@uab.cat

Equip docent

Eduardo Carrero Santamaria

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No existeixen prerequisits específics, encara que es recomana haver cursat abans les assignatures d'Art a Europa dels segles IV al X, Art Romànic, Art Gòtic i Art Bizantí.

Objectius

Adquirir els coneixements bàsics sobre l'origen, naixement i desenvolupament de l'Art Islàmic en totes les seves manifestacions artístiques i en un vast marc geogràfic des d'Orient Llunyà fins a Europa occidental.

Es farà una presentació detallada dels protagonistes en l'art islàmic i dels homes i dones que van contribuir al seu desenvolupament.

El marc cronològic de l'assignatura recorre més de dotze segles, des de les primeres experimentacions arquitectòniques del segle VII en la Península aràbiga a partir del substrat de l'Antiquitat Tardana, fins a l'arquitectura de l'Imperi mogol a l'Índia del segle XVIII.

Competències

Història de l'Art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
9. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
10. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
11. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
12. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.

Continguts

1. Introducció a l'art islàmic.
2. Els califats omeia i abbàsida (segles VII a X). El califat omeia de Còrdova.
3. L'art islàmic del segle XI al XIII, del Mediterrani a Àsia Central.
4. Al-Àndalus, dels regnes taifes a l'imperi almohade.
5. L'art islàmic des del segle XIII al XV.
6. Al-Àndalus: el regne nassarita de Granada.
7. L'art de l'Imperi otomà.
8. L'art de l'Índia mogola.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	30	1,2	1, 2, 3

Seminari	21	0,84	3, 10, 11, 12
Tipus: Supervisades			
Lectures i altres	4	0,16	3
Tutories i proves d'avaluació	5	0,2	3, 4, 5, 6, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	90	3,6	4, 6, 11, 12

Tota la matèria del curs està integrada pels classes impartides pel professor, i els continguts recollits en les lectures obligatòries, que es discutiran en els seminaris que es realitzaran a classe i activitats via Moodle.

Durant els seminaris, el professor presentarà el problema històric-artístic que es reflecteix en les lectures obligatòries.

Els continguts del seminari formaran part de la matèria general del curs.

Durant els seminaris es valorarà la capacitat de raonament i de plantejar debat entre les diferents opinions expressades per l'alumnat i el professor.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació i la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació en seminaris i lectures obligatòries	30%	0	0	2, 4, 10, 12
Presentació d'un o més treballs, elaborats individualment o en grup, i exposició oral d'una sinopsi del mateix en hores de tutoria o seminari	30%	0	0	1, 3, 4, 9, 11, 12
Una o més proves escrites	40%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11

L'avaluació es realitzarà mitjançant tres evidències principals:

1. La participació en el fòrum o una activitat paral·lela.
2. La memòria sobre una lectura obligatòria.
3. La prova que es realitzarà a final de curs (amb la possibilitat de fer un parcial al mig del quadrimestre).

Els percentatges de les activitats seran del 40% per a la prova, 30% per al fòrum i 30% per a la memòria.

Les dates concretes tant de les proves escrites com de les memòries de lectura obligatòria, seran concretades el primer dia de classe.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Per a poder fer mitjana amb la resta, la mitjana de les dues proves escrites mai es realitzarà amb notes per sota de 4.

En el cas d'haver suspès alguna de les dos proves parcials, l'alumne es podrà presentar a la recuperació del bloc corresponent.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

Per participar al procés de recuperació es pot exigir haver obtingut una qualificació mínima final, que no pot superar en cap cas el 3,5.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procediment disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procediment disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

BLAIR, Sheila i BLOOM, Jonathan M., *Arte y arquitectura del Islam, 1250-1800*, Madrid, 1999.

Artigrama, 22 (2007), *Monográfico Arte Andalusí*, coord. Gonzalo BORRÁS GUALIS:
<https://www.unizar.es/artigrama/pdf/22/2monografico/monografico.pdf>

CALVO CAPILLA, Susana, *Las mezquitas de al-Ándalus*, Almería, Fundación Ibn Tufayl. 2015.

DÍEZ JORGE, María Elena. *Mujeres y arquitectura: cristianas y mudéjares en la construcción*. Granada, Universidad, 2016

https://editorial.ugr.es/libro/mujeres-y-arquitectura_132052/edicion/ebook-124136/

DODDS, Jerrilyn D., *Al-Andalus: las artes islámicas en España*, Madrid, El Viso, 1992.

ETTINGHAUSEN, Richard i GRABAR, Oleg, *Arte y arquitectura del Islam, 650-1250*, Madrid, 1996.

LÓPEZ GUZMÁN, Rafael (ed.), *La arquitectura del Islam occidental*, Barcelona, Lunwerg, 1995.

MICHELL, George (dir.), *La arquitectura del mundo islámico. Su historia y significado social*, Madrid, Alianza, 2000.

UGURLU, A. Hilal i YALMAN, Suzan, *The Friday Mosque in the City. Liminality, Ritual and Politics*, Bristol, Intellect Books, 2021.

TITO ROJO, José i CASARES PORCEL, Manuel, *El jardín hispanomusulmán. Los jardines de Al Ándalus y su herencia*, Granada, Universidad de Granada, 2012.

Com citar i elaborar la bibliografia:

<https://www.uab.cat/web/estudia-i-investiga/com-citar-i-elaborar-la-bibliografia-1345708785665.html>

Programari

Si calgués un programari específic s'indicaria oportunament.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt